

Hrad Grabštejn

Kraj: Liberecký

Okres: Liberec

GPS souřadnice: 50.846009N, 14.876132E

Adresa URL: www.hrad-grabstejn.cz

Hrad Grabštejn, dříve zvaný také Ulsytz, Vlsycz nebo Grafenstein, leží v severních Čechách při německých a polských hranicích, v údolí Lužické Nisy, nad obcí Chotyně nedaleko Hrádku nad Nisou. O tom kdy a kým byl hrad Grabštejn přesně založen, nejsou dodnes písemné zprávy. Ty první však pochází již z roku 1286, z doby vlády Přemysla Otakara II., kdy majiteli byli purkrabí z Donína. V 15. století, za husitských válek, byl hrad několikrát se střídavými úspěchy dobýván. Úspěšně odolal i několika týdennímu útoku spojeneckých vojsk Šestiměstí a severočeských pánů.

Ve druhé polovině 16. století však museli Donínové pro dluhy hrad prodat a koupil jej císařský rada a zemský místokancléř dr. Jiří Mehl ze Střelice. Ten roku 1564 započal velkolepou přestavbu gotického hradu na pohodlné renesanční sídlo. Během renesančních úprav hradu byla vybudována také kaple, kterou Jiří Mehl ze Střelice nechal zasvětit patronce horníků svaté Barboře. Kaple díky bohaté malířské výzdobě je klenotem hradu a je považována za jednu z perel renesance a raného manýrismu v Čechách. Roku 1586 však musel Jiří Mehl ze Střelice hrad prodat svému příteli Ferdinandovi Hoffmannovi z Grünbühelu.

Během 17. století hrad vystřídal řadu majitelů – Černousové, Albrecht z Valdštejna, Nosticové a Trauttmansdorfové – a roku 1655 bylo na příkaz císaře strženo hradební opevnění.

Od roku 1704 patřil hrad rodu Gallasů, posléze Clam-Gallasů, kteří byli jeho posledními majiteli z řad šlechty. V roce 1945 se na základě Dekretů prezidenta republiky Edvarda Beneše stal majetkem státu a v letech 1954–1970 byl ve správě Ministerstva národní obrany. Po opuštění objektu Československou lidovou armádou, která necelých dvacet let o objekt pečovala, začal hrad chátrat a stal se obětí nezájmu, vandalismu, příležitostných hledačů pokladů i zlodějů materiálů.

V roce 1990 převzal do správy objekt i celý areál hradu Státní památkový ústav, který začal velkou rekonstrukci hradu, jež probíhala až do roku 2010. Hrad byl veřejnosti zpřístupněný již v roce 1993 a dnes se může pyšnit plně vybavenými zámeckými interiéry, krásnou vyhlídkou z věže a pořádáním mnoha kulturních akcí.

Dolní grabštejnský zámek a přilehlý park dnes využívá Centrum vojenské kynologie Chotyně.

Prohlídkové okruhy:

Prohlídka grabštejnského sídla (základní okruh)

Architektonické a umělecké unikáty

Věž

Dětská prohlídka

Hradem křížem krážem

Návštěvní doba hradu Grabštejn zde.

Výši vstupného se dozvíte zde.

Zdroj textu: www.npu.cz – Národní památkový ústav

